

Äänekosken kaupungin vuoden 2025 talousarvio-ohje ja määräraha-kehkeykset

SISÄLLYSLUETTELO

1	YLEISTÄ.....	3
1.1	Suunnitteluperusteet.....	3
1.1.1	Yleinen taloudellinen tilanne.....	3
1.1.2	Kuntatalous.....	4
1.1.3	Suunnitelmakausi.....	7
2	MÄÄRÄRAHAKEHYKSET	8
2.1	Laadinnan lähtökohdat.....	8
2.2	Talouden tasapainotus.....	9
2.3	Lautakuntakohtaiset kehykset (käyttötalous)	10
2.4	Kehyksessä on huomioitu vuodesta 2024 vuoteen 2025 seuraavat muutokset:	11
2.5	Kehyksen mukainen tuloslaskelma	13
2.6	Investointikehykset ja yleiset periaatteet	14
2.7	Rahoitussuunnitelma	16
3	LAADINTAOHJEET LAUTAKUNNILLE	17
3.1	Talousarvion sitovuus.....	17
3.2	Talousarvion valmisteluvastuut	17
3.2.1	Henkilöstökulut.....	17
3.2.2	Tila- ja aluepalvelut	17
3.2.3	Ruokapalvelut.....	18
3.3	Hankinnat.....	18
3.4	Tiliöintitekijät ja suunnittelutarkkuus	18
3.5	Talousarvion laatiminen ja tallentaminen	18
3.6	Talousarvioesityksen sisältö.....	19
3.6.1	Esittelymateriaali.....	19
3.6.2	Talousarviokirjan tekstiosuudet.....	19
3.6.3	Tavoitteet	20

3.6.4	Henkilöstö	20
3.7	Talousarvioprosessi ja aikataulu.....	20
4	TALOUSSUUNNITELMA 2025 - 2027	22
5	LISÄTIETOJA JA LIITTEET	22

1 YLEISTÄ

1.1 Suunnitteluperusteet

1.1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Suomen talouden kehitys on ollut selvästi heikompaa kuin verrokkimaissa vuodesta 2022 lähtien. Tähän ovat vaikuttaneet erityisesti palveluiden, viennin ja rakentamisen väheneminen. Viimeaikaiset tilastopäivitykset ovat synkentäneet talouden tilannekuvaa entisestään ja taantuma on aiempaa syvempi. Vaikka talouden odotetaan kääntyvän kasvuun kuluvan vuoden aikana, vuositasolla BKT:n kasvu ei yllä viime vuoden tasolle. Yksityisen kulutuksen kasvua odotetaan, kun inflaatio hidastuu ja tulot kasvavat, ja investoinnit lisääntyvät erityisesti rakentamisen elpymisen sekä turvallisuuteen ja energiasiirtymään liittyvien hankkeiden myötä. Hallituksen sopeutustoimet kuitenkin hidastavat talouskasvua vuosina 2025 ja 2026 ja niiden arvioidaan vähentävän BKT:n kasvua kumulatiivisesti noin 0,5 prosenttia.

Euroopan keskuspankin ohjauskorko on ollut vuoden 2023 syyskuusta lähtien neljä prosenttia. EKP teki ensimmäinen 0,25 prosentin koronlaskun kesäkuussa 2024. Jos inflaatio kehittyy odotetusti, tulee keskuspankki edelleen laskemaan korkoaan. Inflaation ennakoidaan asettuvan keskuspankin tavoittelemalle kahden prosentin tasolle vuoden loppuun mennessä. Vuoden 2024 lopussa korkojen ennakoidaan olevan kolmen prosentin tasolla. Pitkällä aikavälillä euriborkorkojen odotetaan asettuvan 2-3 prosentin tasolle.

Ennusteiden mukaan työllisyys laskee vuonna 2024, mutta kasvaa vuodesta 2025 lähtien kysynnän kasvun ja työllisyystoimien seurauksena. Suhdanne-tilanteeseen nähden kohtuullisen hyvään työllisyyskehitykseen on vaikuttanut maahanmuuton selvä kasvu, joka on lisännyt sekä työvoiman että työllisten määrää.

Julkisen talous koheni vuonna 2022 hetkellisesti mutta heikkeni tämän jälkeen uudelleen. Julkisen talouden alijäämä oli 2,7 prosenttia suhteessa bkt:hen eli reilu 7 miljardia euroa vuonna 2023. Koska talouden tilanne on heikentynyt, ei tänä vuonna ole odotettavissa merkittävää verotulojen kasvua. Sen sijaan julkisen talouden menot kasvavat nopeasti. Alijäämä heikkenee edelleen 3,5 prosenttiin suhteessa bkt:hen vuonna 2024.

Hallitusohjelma sisältää 6 miljardin euron toimet julkiset julkisen talouden vahvistamiseksi. Hallitus sopi huhtikuussa uusista toimita, jotka vahvistavat julkista taloutta noin 3 miljardilla. Julkisen talouden alijäämä laskee vuonna 2025 alle 3 prosenttiin suhteessa bkt:hen.

(Lähde: VM/Taloudellinen katsaus, kevät 2024)

1.1.2 Kuntatalous

Kuntatalouden tulos vuodelta 2023 oli vahva ja samalla toiminnan ja investointien rahavirta kääntyi positiiviseksi. Kertaluonteisilla sote-uudistukseen liittyvillä tekijöillä oli olennainen vaikutus positiiviseen tulokseen.

Vuonna 2024 kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan kääntyvän 1,1 mrd. euroa negatiiviseksi, sillä kuntien menot jatkavat kasvuaan. Samalla valtionosuudet ja verotulot vähenevät. Kuntahallinnon suurimman kuluerän muodostavat henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat noin 3,5 prosenttia vuonna 2024. Samanaikaisesti henkilöstökustannusten kasvua hillitsee kuitenkin työttömyysvakuutusmaksun alentaminen, joka vaikuttaa myös verotuloihin positiivisesti. Kuntien verotuloja kasvattaa niin ikään keskimääräisen kunnallisveroprosentin nousu 0,07 prosenttiyksiköllä 7,51 prosenttiin sekä hallituksen päätös nostaa maapohjien kiinteistöverotuksen alarajaa. Kuntien verotulojen arvioidaan kuitenkin laskevan vuoteen 2023 verrattuna yli 5 prosentilla, sillä kunnallis- ja yhteisöverotuloista poistuu sote-uudistukseen liittyvä noin 1,3 mrd. suuruisen verohäntä. Kuntien saamat valtionosuudet laskevat muun muassa sote-siirtoon liittyvän tarkistuksen sekä hallitusohjelman mukaisen indeksisäästön vuoksi.

Kuntatalouden tulojen ja menojen rakenteellinen epätasapaino syvenee lähivuosina sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta huolimatta. Kuntatalous heikkenee erityisesti kasvavien kustannusten, investointipaineiden ja sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja takaisinperinnän seurauksena. Heikkenevä kuntatalouden tilanne asettaa haasteita kunnille ja vaatii huolellista suunnittelua ja toimenpiteitä tulevaisuuden varalle. Koulutuksen palvelutarve pysyy laskevana lähivuosina syntyvyyden ja ikäluokkien pienenemisen vuoksi. Monissa kunnissa mahdollisuudet kouluverkon sopeuttamiseen ovat kuitenkin rajalliset, joten sopeutus paine kohdistuu entistä enemmän veroprosenttien korotuksiin.

Kuntien välinen eriytyminen näkyy entistä enemmän myös kuntakentän näkymien ja tulevaisuudenhaasteiden eriytymisenä. Lapsi- ja nuorisoiäluokkien pienenemisen myötä tarvittaneen entistä enemmän kuntien välistä yhteistyötä koulutuspalvelujen järjestämisessä. Myös osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen edellyttää uusia palveluiden järjestämistapoja. Näiden kehityssuuntien ja heikkenevien talousnäkymien myötä investointien tarkan tarveharkinnan tärkeys kunnissa korostuu.

Hallitus on asettanut tavoitteeksi, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntahallinnon rahoitusasema on lähellä tasapainoa tai hieman alijäämäinen vuonna 2027. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kuntatalouden

tilanteen kohenemista, sillä julkisen talouden painelaskelman perusteella kuntahallinnon rahoitusasema suhteessa bruttokansantuotteeseen on -0,7 prosenttia vuonna 2027.

Peruspalvelujen valtionosuuslain mukaan tehtävien ja velvoitteiden laajenuksiin sekä uusiin tehtäviin osoitetaan 100-prosenttinen valtionosuus. Valtion rahoitusvastuun täysimääräinen toteutuminen edellyttää myös sitä, että uusien tai laajentuvien tehtävien ja velvoitteiden vaikutukset kuntatalouteen arvioidaan realistisesti. Huomiota tulee kiinnittää myös tehtävä- ja velvoitemuutosten henkilöstövaikutuksiin, koska kunta-alan palkansaa- jien eläköityminen on voimakasta ja työvoimatilanne vaihtelee paljon niin toimialoittain kuin alueittainkin.

Kuntien valtionapuihin osoitetaan noin 5,5 mrd. euroa vuonna 2025. Laskennalliset valtionosuudet ovat noin 4,5 mrd. euroa, kuntien veromenetysten korvaukset 0,5 mrd. euroa ja muut valtionavut 0,5 mrd. euroa. Suhteessa syksyn 2023 julkisen talouden suunnitelmaan valtionosuuksia alentaa marraskuussa 2023 vuoden 2022 valmistuneen verotuksen tietojen perusteella tehty sote-siirtolaskelman päivitys, jonka seurauksena peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistuu vähennys sekä pysyvästi että määräaikaisesti vuosina 2025-2027. Laskennallisia valtionosuuksia alentaa myös lapsi- ja nuorisoikäluokkien pieneneminen. Kevään 2024 julkisen talouden suunnitelman päätökset lisäävät nettomääräisesti valtionosuuksia. Verotulomenetysten korvaukset sen sijaan vähenevät, kun valtion toimenpiteet lisäävät kuntien verotuloja.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen osoitetaan 3,2 mrd. euroa vuonna 2025. Valtionosuuden taso vuonna 2025 pienenee syksyn 2023 julkisen talouden suunnitelmasta 178 milj. euroa. Valtionosuuteen osoitetaan 277 milj. euron lisäys, jolla pehmennetään marraskuussa 2023 tehtyyn sote-siirtolaskelman tarkistukseen liittyvää valtionosuusvähennystä.

Rahoituksen tasoa nostaa vuonna 2025 voimaan tuleva TE-palvelu-uudistus, johon liittyen kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen siirretään yhteensä 874 milj. euroa määrärahoja työ- ja elinkeinoministeriön sekä sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön pääluokista. Suhteessa edelliseen julkisen talouden suunnitelmaan edellä mainitut siirrot ovat pienentyneet tarkistusten perusteella noin 77 milj. eurolla. Kunnille muodostuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus kohdennetaan kunnille peruspalveluiden valtionosuuden kautta. Uusiin ja laajeneviin tehtäviin myönnetään uudistuksen voimaantulovaiheessa täysimääräinen valtionosuusrahoitus koko maan tasolla.

Verotulomenetysten korvaukset alenevat vuonna 2025 edelliseen julkisen talouden suunnitelmaan verrattuna 370 milj. euroa johtuen ansiotulovähennyksen poistamisesta ja verosopeutustoimista. Ansiotulovähennyksen poistamisen ja sitä korvaavan työtulovähennyksen korottamisen arvioidaan lisäävän kunnallisveron tuottoa 340 milj. euroa. Tämä muutos lisää kunnallisveroprosentin todellista tuottoa ja toteuttaa hallitusohjelman kirjauksen, jonka mukaan kuntien nimellisten ja efektiivisten veroprosenttien välistä eroa kavennetaan. Verotulomenetysten korvauksia alennetaan vastaavalla määrällä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuudet kunnille ovat vuonna 2025 noin 1,3 mrd. euroa. Vuoden 2025 valtionosuuden indeksikorotus (3,1 %) lisää kuntien ja kuntayhtymien valtionosuuksia arviolta 26,8 milj. euroa. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen vuoden 2025 indeksikorotuksesta (2,4 %) kohdistuu kunnille ja kuntayhtymille arviolta 16,5 milj. euroa.

Kunnallisveron tuoton arvioidaan olevan vuonna 2025 noin 10,3 mrd. euroa, mikä on noin 0,6 mrd. euroa enemmän kuin vuonna 2024. Kunnallisveron tuottoon vaikuttavat kehyskaudella hallitusohjelmaan ja julkisen talouden sopeutukseen liittyvät veromuutokset sekä tulo- ja työllisyyskehitys. Palkkatulojen osuus kunnallisveron veropohjasta on keskimäärin noin 68 prosenttia, eläkkeiden noin 24 prosenttia ja muiden tulojen, kuten esimerkiksi päivärahatulojen ja yritystulojen, osuus on noin 8 prosenttia. Tulorakenteessa on kuitenkin suuret erot kuntien välillä. Väestörakenteen ja työllisyyden kehitys vaikuttavat yksittäisten kuntien veropohjaan ja siten tulojen muodostumiseen.

Kuntien yhteisöveron tuotoksi arvioidaan 1,7 mrd. euroa vuonna 2025. Osana julkisen talouden sopeuttamista poistetaan työnantajan koulutusvähenys. Muutos kompensoidaan kunnille yhteisöveron jako-osuuksia muuttamalla, joten vaikutus on kuntien rahoitusaseman näkökulmasta neutraali. Yhteisöveron tuottoa pienentää vakuutusmaksujen muutokset, jotka liittyvät työllisyysrahaston säästöjen kanavointiin velkaa kerryttävälle sektorille. Muutosta ei kompensoida kunnille.

Kiinteistöveron tuotto on noin 2,4 mrd. euroa vuonna 2025, mikä on noin 35 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2024. Kehyskaudella veron tuoton arvioidaan kasvavan keskimäärin noin 2,3 prosentin vuosivauhtia.

Hallitusohjelman mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote- ja TE-uudistusten jälkeistä tilannetta. Kuntien toimintaedellytysten vahvistamiseksi hallitus on myös käynnistänyt ohjelman, jonka tavoitteena on karsia kuntien toiminnan ja tehtävien mitoitusta ja toteutustapojen yksityis-

kohtaista sääntelyä. Lisäksi käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan hallitusohjelman mukaisesti. Kiinteistöverouudistuksen päämääränä on saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käypiä arvoja. Julkisen sektorin tilaohjelma on käynnistymässä vuonna 2024. Ohjelma toimeenpanee osaltaan hallitusohjelman kirjauksia tilojen käytön tuottavuudesta ja kehittämisestä. Ohjelman tavoitteena on saada aikaan tuottavuusohjelman mukaisia säästöjä sekä edistää julkisen sektorin tilankäytön tehokkuutta ja johtamista.

(Lähde: VM, Kuntatalousohjelma/kevät 2024)

1.1.3 Suunnitelmakausi

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Äänekosken kaupungissa taloussuunnitelmakausi on kolme vuotta, josta ensimmäinen vuosi on sitova talousarviovuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, jotka ovat valtuuston nähden sitovia eriä. Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve kateetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Äänekosken kaupungilla suunnitelmakausi kattaa vuodet 2025 - 2027, joista vuosi 2025 on talousarviovuosi ja vuodet 2026 - 2027 ovat taloussuunnitelmavuosia.

2 MÄÄRÄRAHAKEHYKSET

2.1 Laadinnan lähtökohdat

Vuoden 2025 talousarvion määrärahakehysten perusteena on käytetty vuoden 2024 talousarviota. Määrärahakehysten laskennassa on huomioitu talouden tasapainottamissuunnitelman toimenpiteet vuodelle 2025.

Verotuloennuste on laadittu Kuntaliiton keväällä 2024 julkaistun veroennustekehikon sekä oman arvion mukaan. Veroennustekehikko on laadittu vuonna 2024 käytössä olevilla tulo- ja kiinteistöveroprosenteilla.

Alla olevassa taulukossa on esitetty verotuloarviot vuosille 2025-2027.

Verotulot (* ennuste), 1 000 €	TP2023	2024*	2025*	2026*	2027*	Muutos, € 2024-2025	Muutos, % 2024-2025
Kunnallisvero	33 160	32 989	34 438	36 111	36 811	1 449	4,4 %
Yhteisövero	6 770	6 416	6 563	6 913	7 371	147	2,3 %
Kiinteistövero	6 024	7 713	7 758	7 758	7 758	45	0,6 %
Verotulot yhteensä:	45 953	47 118	48 759	50 782	51 940	1 641	3,5 %

Verotuloennusteita korjataan talousarvioprosessin edetessä.

Valtionosuudet vuodelle 2025 on arvioitu Valtiovarainministeriön huhtikuussa 2024 julkaiseman ennakkollisen laskelman sekä perusteella. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien arvioidaan olevan -0,8 milj. euroa. Kokonaisuutena valtionosuudet kasvavat yhteensä 1,0 milj. euroa (9,8 %). TE-uudistus lisää peruspalvelujen valtionosuutta 3,9 milj. euroa.

Valtionosuudet, 1 000 €	TP2023	TA+Ita 2024	TA 2025	Muutos, € 2024-2025	Muutos, % 2024-2025
Peruspalvelujen valtionosuus	10 911	2 797	1 934	-863	-30,9 %
Peruspalvelujen valtionosuus TE-uudistus			3 918	3 918	
Verotulojen menetysten korvaus	2 982	2 934	1 696	-1 238	-42,2 %
Verotuloihin perustuva valtionosuukisen tasaus	2 538	5 160	4 330	-831	-16,1 %
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-938	-802	-802	0	0,0 %
Verotulot yhteensä:	15 494	10 090	11 076	985	9,8 %

Valtio valmistelelee kuntien rahoitusjärjestelmän uudistamista vuodesta 2026 lukien. Uudistus voi tuoda merkittäviä muutoksia valtionosuusjärjestelmään. Talousarvion laadintaohjeen laatimishetkellä ei ole tiedossa miten muutokset vaikuttavat kaupungin tuloihin.

Henkilöstömenoihin on huomioitu 3,2 prosentin keskitetty palkankorotusvaraus keskushallintoon. Palkankorotusvaraus kohdennetaan toimialoille, kun kunta-alan palkkaratkaisut ja /tai palkkojen sivukuluprosentit tarkentuvat. Lisäksi määrärahakehykseen sisältyy 50 euron varaus/vakanssi henkilöstön työhyvinvointiin ja se tulee budjetoida em. suuruisena ao. kustannuspaikalle ja tilille 4416.

Yleiseen kustannustason nousuun muiden kuin henkilöstömenojen osalta on varauduttu 1,8 %:n kasvuun. Myös toimintatuotoissa on huomioitu 1,8 %:n nousu. Lautakuntien on näin ollen huolehdittava, että korotukset tuotopuolella taksoihin ja maksuihin tehdään vähintään em. prosentin suuruisena.

Kehykset ovat sitovia lautakuntatasolla. Mikäli veroennusteet tai valtionosuuslaskelmat muuttuvat, voidaan lautakuntien kehyksiä tarkistaa lautakuntien osalta talousarvioprosessin edetessä.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 14.3.2022 uuden kaupunkistrategian vuosille 2022-2028. Toimialojen tulee noudattaa kaupunkistrategiasta johdettuja toimeenpano-ohjelmia sekä talousarviossa asetettuja toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita.

2.2 Talouden tasapainotus

Kaupungin taseessa on 7,6 milj. euroa kertynyttä ylijäämää vuoden 2023 tilinpäätöksen jälkeen, joten kaupungilla ei ole voimassa olevan kuntalain mukaan alijäämien kattamisvelvollisuutta. Vuosi 2024 näyttäisi muodostuvan viimeisimmän ennusteen mukaan 0,6 milj. euroa ylijäämäiseksi. Vuoden 2025 talousarvio ja suunnitelmavuodet 2026-2027 näyttäivät muodostuvan reilusti alijäämäisiksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025-2026 taloussuunnitelman yhteydessä talouden tasapainottamissuunnitelman vuosille 2024-2026. Tasapainottamistoimenpiteet on huomioitu määrärahakehyksissä täysimääräisenä.

Voimassa olevan taloussuunnitelman hyväksymisen jälkeen talousennusteet ovat muuttuneet merkittävästi. Kaupungin valtionosuudet kasvavat alustavien laskelmien mukaan vain 1,0 milj. euroa vuonna 2025 vuoden 2024 tasosta vaikka valtionosuuksiin sisältyy TE-uudistuksesta johtuva 3,9 milj. euron lisäys. Tilastokeskuksen vuoden 2021 väestöennusteen Äänekosken väestömäärä vähenee voimakkaasti vuoteen 2033 mennessä, joten laskulla on merkittävä vaikutus tuleviin valtionosuuksiin.

Verotulot kasvavat ennusteen mukaan 1,6 milj. euroa vuonna 2025. Kasvusta 1,2 milj. euroa syntyy ansiotuloveron vähennysoikeuden poistuttua kunnallisverotuksen puolelta.

Suunnitelmavuosien 2026-2027 ennusteet niin tulo- kuin menopuolella ovat vielä tässä vaiheessa hyvin epätarkat johtuen mm. kuntien rahoitusjärjestelmän uudistamisesta. Mikäli taloustilanne ei korjaannu suunnitelmavuosien osalta parempaan suuntaan, joudumme varautumaan uusien talouden tasapainottamistoimenpiteiden etsimiseen jo vuoden 2025 aikana.

2.3 Lautakuntaohittaiset kehukset (käyttötalous)

Alla olevassa taulukossa on esitetty lautakuntaohittaiset kehyslaskelmat.

TAULUKKO 1 ÄÄNEKOSKEN KAUPUNGIN MÄÄRÄRAHAKEHYKSET JA TULOSLASKELMA VUODELLE 2025

	TP 2023	TA 2024	TA2025 henkilöstömenot (sis. 3,2 % korotuksen)	TA 2025 indeksi- korotukset	TA 2025 kehys	Muutos 2025 / 2024 (%)	TS 2026	TS 2027
Tarkastus	-50 763	-52 700	-22 000	-553	-53 253	1,0 %		
Kaupunginhallitus	-8 114 430	-8 445 150	-6 037 413	-67 502	-12 531 169	48,4 %		
Opetus ja kasvatus	-28 192 948	-27 960 230	-21 565 200	-107 353	-27 474 012	-1,7 %		
Kulttuuri ja liikunta	-3 907 749	-3 844 730	-2 474 900	-25 143	-3 895 873	1,3 %		
Kaupunkirakenne	-9 352 227	-8 330 650	-2 383 300	-105 622	-9 391 072	12,7 %		
Ympäristö	-403 480	-593 360	-386 800	-3 758	-684 318	15,3 %		
Toimintakate	-50 021 597	-49 226 820	-32 869 613	-309 930	-54 029 696	9,8 %	-56 733 132	-58 520 225
Verotulot	45 952 899	45 975 000			48 758 841	6,1 %	50 781 612	51 939 787
Valtionosuudet	15 593 603	10 467 300			11 075 752	5,8 %	11 452 328	11 818 802
Rahoitustulot ja -menot								
Korkotulot	979 167	900 000			900 000	0,0 %	900 000	900 000
Muut rahoitustulot	2 155 454	1 350 000			750 000	-44,4 %	750 000	950 000
Korkomenot	-881 840	-1 100 000			-1 000 000	-9,1 %	-900 000	-800 000
Muut rahoitusmenot	-4 625							
Vuosikate	13 773 062	8 365 480			6 454 897	-22,8 %	6 250 808	6 288 364
Poistot ja arvonalentumiset	-9 216 148	-8 500 000			-8 300 000	-2,4 %	-8 400 000	-8 100 000
Varausten ja rahastojen muutokset	13 908							
Tilikauden tulos	4 570 820	-134 520			-1 845 103	1271,6 %	-2 149 192	-1 811 636

2.4 Kehyksessä on huomioitu vuodesta 2024 vuoteen 2025 seuraavat muutokset:

Keskushallinto		
Tulot	lisäys	vähennys
Kaavoitusvoitot	60 000	
Maankäyttösopimusmaksut	80 000	
Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen yhteistoiminta/tulot kunnilta (ennakollinen laskelma)	6 468 067	
Yhteensä	6 608 067	0
Menot	lisäys	vähennys
Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueen yhteistoiminta/lakisääteisten palvelujen järjestäminen (ennakollinen laskelma). Nettomenot yhteensä 2 601 165 euroa (vastaava lisäys valtionosuuksissa).	9 069 232	
TE-uudistus: ei lakisääteiset tehtävät ja laajeneva työttömyysturvavastuu (vastaava valtionosuuslisäys 1,3 milj. euroa), nettolisäys	284 440	
Nuorten työpajatoiminnan siirto	90 000	
TE-uudistuksen valmistelu		20 000
Maankäyttö/ohjelmistohankintaan liittyvä koulutus	5 000	
Vaalit	25 000	
Yritystonttien esirakentaminen	150 000	
Työterveyshuolto	55 000	
Tasapainottamissuunnitelma:		
Matkailuneuvonnan yhteistyösopimus		26 100
Maankäytön 0,5 htv palkkavarauus (aikaistuu vuodelta 2026)		20 000
Luottamushenkilöiden määrä		30 000
Palvelujen ostot ja tarvikehankinnat, palautus	24 800	
Yhteensä	9 703 472	96 100
Muutokset yhteensä	2 999 305	

Opetus- ja kasvatustaloutakunta		
Tulot	lisäys	vähennys
Kotouttaminen	310 000	
Yhteensä	310 000	0
Menot	lisäys	vähennys
Hankkeiden omavastuuosuudet		267 971
Vakaryhmien vähentyminen		96 000
Kotouttaminen	168 400	
Ateriamenot	60 000	
Koulutusmenot	10 000	
Kuljetuskustannukset	100 000	
ICT-menot	40 000	
Nuorten työpajatoiminnan siirto	90 000	
Hyvinvointikoordinaattori	63 000	
Tuntimäärän lisäys	70 000	
Tasapainottamissuunnitelma:		
Yhden esikouluryhmän lakkauttamien		60 000
A2-kielen tarjonnan lopettaminen		26 000
Otoilun lisääminen		5 000
Ryhmärajojen poistaminen		233 000
Opetuspalvelujen lapsimäärän väheneminen		183 000
Lukion kurssimäärien leikkaus		41 000
Palvelujen ostojen määrärahojen osittainen palauttaminen	27 000	
Yhteensä	628 400	911 971
Muutokset yhteensä		593 571

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta		
Menot	lisäys	vähennys
SM-hiihdot 2024		85 000
Jäähallin kiinteistöveron läpilaskutus	74 000	
Koskelan näyttämötaiteen koulutus	10 000	
Tasapainottamissuunnitelma:		
Palvelujen ostojen ja tarvikkehankintojen osittainen palauttaminen	27 000	
Yhteensä	111 000	85 000
Muutokset yhteensä	26 000	

Kaupunkirakennelautakunta		
Tulot	lisäys	vähennys
Vuokrat (HVA+muut)	215 000	
Vuokrat (Terveyskatu 10)	30 000	
Yhteensä	245 000	0
Menot	lisäys	vähennys
Sähkö		200 000
Purkumenot		593 200
Asemakadun koulu		32 500
Ääneniemen päiväkoti		54 700
Musiikkiopisto		16 050
Koiviston päiväkoti/väistötila		109 300
Konginkankaan päiväkoti/väistötila		14 000
Kauppakatu 10		20 000
Kumppanuussopimus/aluekunnossapito	104 500	
Kumppanuussopimus/kiinteistöhoito	98 500	
Kumppanuussopimus/viheralueet	50 000	
Koulunmäen yhtenäiskoulu C-rak, energia	169 000	
Lukio, IV-nuohous	90 000	
Katuvalaistus	112 500	
Keittiölaitteet, huoltosopimukset	10 000	
Hulevesisuunnitelma (katetaan hulevesitaksoilla)		
Paatelan kiinteistö	14 000	
Uusi Koiviston päiväkoti	129 200	
Muutokulut KYC:lle (teke, musiikkiopisto ja nuorisotilat)	50 000	
Leasingmenot/Koulunmäen yhtenäiskoulu	678 300	
Leasingmenot/Koiviston päiväkoti	90 000	
Leasingmenot/Suolahden yhtenäiskoulu, korkomuutos	356 000	
Leasingmenot/Koulunmäen yhtenäiskoulu, korkomuutos	367 000	
Tasapainottamissuunnitelma: työpaja		105 000
Tasapainottamissuunnitelma: palvelujen ostot, palautus	25 550	
Yhteensä	2 344 550	1 144 750
Muutokset yhteensä	954 800	

Ympäristölautakunta		
Menot	lisäys	vähennys
Ympäristöterveydenhuolto	35 000	
Rakennusvalvonnan laitehankinnat	30 000	
Jätteen kierrätyksen kehittäminen	20 000	
Tasapainottamissuunnitelma:		
Palvelujen ostojen ja tarvikkehankintojen osittainen palauttaminen	2 200	
Yhteensä	87 200	0
Muutokset yhteensä	87 200	

2.5 Kehyksen mukainen tuloslaskelma

Tuloslaskelmaa päivitetään suunnittelun tarkentuessa talousarvioprosessin edetessä.

Verotuloennuste on laadittu Kuntaliiton viimeisimmän keväällä 2024 julkaistun veroennustekehikon sekä oman arvion mukaan. Verotuloennusteita korjataan talousarvioprosessin edetessä.

Valtionosuudet on arvioitu Valtiovarainministeriön huhtikuussa julkaiseman ennakkollisen laskelman sekä oman arvion perusteella.

Rahoitustulot ja -menot ja poistot

Rahoitustuotot ja -kulut on arvioitu vuoden 2023 tilinpäätöksen ja vuoden 2024 talousarvion perusteella.

Kehyksen mukainen vuoden 2025 tuloslaskelma päättyy noin 6,4 milj. euron vuosikatteeseen ja noin 1,8 milj. euron alijäämäiseen tilikauden tulokseen.

Vuoden 2024 talousarvion yhteydessä hyväksytty talouden tasapainottamissuunnitelma huomioitu talousarviokehyksissä. Tasapainottamissuunnitelman mukaiset säästöt ovat 1,2 milj. euroa vuonna 2025 ja 0,4 milj. euroa vuonna 2026.

Suunnitelmavuosien tulos näyttää muodostuvan reilusti alijäämäisiksi. Mikäli talous ei kehity suunnitelmavuosien osalta positiivisesti, tulee käynnistää lisäsäästöjen etsiminen jo vuoden 2025 aikana.

2.6 Investointikehykset ja yleiset periaatteet

Investointisuunnitelma laaditaan vuosille 2025 - 2027. Investointisuunnitelmassa otetaan huomioon mm. taloudellinen tilanne, väestökehitys sekä palvelutuotannon tarpeet. Investointiosassa esitetään kunnan investointimenot ja -tulot. Käyttöomaisuuden hankinnat, jotka ovat vähintään 10 000 euroa ja jotka vaikuttavat tuotannontekijänä useana tilikautena, käsitellään investointiosassa. Pienhankintarajan alle jäävät investoinnit merkitään käyttötalouden menoksi.

Talousarviossa hyväksytään euromääräinen investointikatto vuosille 2025 - 2027. Investointitasoa on pyritty pienentämään taloudellisen tilanteen kohentamiseksi. Investointitason pienentämisellä varaudutaan myös käynnistyneiden leasingrahoituksella toteutettavien koulu- ja päiväkotihankkeiden kasvaviin käyttötalouskuluihin.

Investointikatto on sitova valtuustoon nähden talousarviovuonna 2025 ja suunnitelmavuosille 2026 - 2027 hyväksytään investointikatosta vain ne merkittävät kohteet, jotka sitoudutaan varmasti toteuttamaan (investointipooli).

Kaikki merkittävät investointikohteet suunnitellaan erillisinä kohteinaan ja kohteilla on oma kustannusarvio sekä arvioitu toteutusvuosi tai vuodet. Kokonaiskustannusarvio on merkittävän investointikohteen sitova taso.

Lisäksi talousarviossa kootaan yhteen pieniä investointikokonaisuuksia (nippuja), joille hyväksytään talousarviossa vuosittainen investointimääräraha. Nipuille varatut investointimäärärahat ovat sitovia, ei yksittäisten kohteiden. Talousarviovalmistelun yhteydessä yksittäiset kohteet ovat luetteloitu investointisuunnitelmassa, mutta kohteille ei aseteta sitovaa toteutusvuotta tai kustannusarviota.

Irtaimistohankinnat suunnitellaan aina erillisinä kohteina.

Jos investointeja on rahoitettu leasingilla tai elinkaarimallilla, vuokratu- lujat ei merkitä investointiosaan vaan käyttötalouteen.

Investointiosan tuloarviot muodostuvat investointien rahoitusosuuksista sekä aiemmin toteutettujen investointien myynneistä. Myyntitulot budjetoidaan investointitulona tasearvon mukaisena. Arvioitu luovutusvoitto tai - tappio budjetoidaan käyttötalousosaan.

Talousarviokehyksen yhteydessä ei oteta sitovaa kantaa yksittäisiin investointihankkeisiin, jotka tarkentuvat syksyllä talousarvioprosessin edetessä. Myös investointikattoa tarkennetaan ja täydennetään talousarvioprosessin edetessä.

TAULUKKO 2 INVESTOINTIKATTO

TA2025	TS2026	TS2027
-5 470 000	-4 750 000	-4 705 000

2.7 Rahoitussuunnitelma

Vuoden 2025 talousarviokehys merkitsee Äänekosken kaupungin velkaantuneisuuden laskua. Kehyksen mukaisessa rahoituslaskelmassa kaupungin Toiminnan ja investointien rahavirta (=rahoitusali jäämä) ja lainojen lyhennykset ilmaisevat, että kaupungin kokonaislainakanta laskee 0,9 milj. eurolla. Rahoitussuunnitelmaa päivitetään talousarvioprosessin edetessä.

TAULUKKO 3 RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUS, 1000 €	TP2023	TPE2024	TA2025	TS2026	TS2027
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	13 773	8 935	6 455	6 251	6 288
Tulorahoituksen korjaukset		0	0	0	0
Pakolliset varaukset	33				
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-6 367	-3 846	-5 715	-4 750	-4 705
Rahoitusosuudet investointeihin	93	127	245	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	237				
Toiminnan ja investointien rahavirta	7 769	5 216	985	1 501	1 583
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0		0		20 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 944	-2 944	-2 944	-2 948	-22 952
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 800	3 000	2 000	1 500	1 450
Oman pääoman muutokset	0				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-7 952				
Rahoituksen rahavirta	-8 097	56	-944	-1 448	-1 502
Rahavarojen muutos	-327	5 272	41	53	81
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT					
Investointien tulorahoitus, %	219,5	240,2	118,0	131,6	133,7
Pääomamenojen tulorahoitus, %	149,4	134,1	76,7	81,2	22,7
Asukasmäärä 31.12. (ennuste)	17 977	17 900	17 800	17 700	17 700

3 LAADINTAOHJEET LAUTAKUNNILLE

3.1 Talousarvion sitovuus

Vuoden 2025 talousarvio on valtuuston nähden sitova vastuualueetasolla tarkastuslautakunnan, työllisyysaluelautakunnan, opetus- ja kasvatustalautakunnan, kulttuuri- ja liikuntalautakunnan ja kaupunkirakennelautakunnan osalta. Keskushallinnon osalta talousarvion sitovuus on kaupunginhallituksen tasolla (pl. tarkastuslautakunta).

Investointimäärärahojen sitova taso on investointikatto talousarviovuonna 2025. Lisäksi erilliskohteiden kokonaiskustannusarvio on sitova taso (ei vuosikohtainen taso) ja pienille investointikokonaisuuksille (nipuille) varattu määräraha on sitova vuositasolla. Leasingkohteiden sitova taso on kokonaiskustannusarvio.

Määrärahat on budjetoitu nettoperiaatteella ja ne ovat sitovia nettomääräisinä.

3.2 Talousarvion valmisteluvastuut

Lautakunnat vastaavat talousarvion laadinnasta oman toimialansa osalta. Talousjohtaja kokoaa kaupungin talousarvioesityksen vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman vuosille 2026 - 2027.

3.2.1 Henkilöstökulut

Henkilöstösuunnittelussa tulee huomioida kaupungin taloudellinen tilanne. Taloudelliseen tilanteeseen sopeutuminen toteutetaan ensisijaisesti ns. luonnollisen poistuman kautta (eläköitymiset, irtisanoutumiset) sekä määrärahaista henkilöstöä (ml. sijaiset) vähentämällä. Painopiste on henkilöstörakenteen muutoksissa ja tehtävien uudelleenjärjestelyissä.

Varaukset vakinaisen ja tilapäisen henkilöstön henkilöstömenoiksi valmistellaan keskitetysti henkilöstöhallinnon toimesta. Toimialat voivat varmistaa lähtötietojen oikeellisuuden yhdessä em. valmistelun kanssa.

Toimialojen tulee erityisesti erilliskorvausten sekä sijaisten määrärahatarvetta arvioidessaan huomioida talouden sopeuttamistarve.

Henkilöstömuutoksista tulee tehdä erillinen esitys perusteluineen henkilöstöjohtajalle 31.8.2024 mennessä **liitteen 1** mukaisella lomakkeella.

3.2.2 Tila- ja aluepalvelut

Kaupunkirakennetoimiala budjetoi toimitilojen käyttökulut, vuokramenot, yhtiövastikkeet ja vuokratulot.

Toimialojen käytössä olevia toimitilojaan koskevat esitykset budjettiin tulee tehdä kaupunkirakennetoimialalle, mikä huomioi ne osana omaa esitystään.

3.2.3 Ruokapalvelut

Ruokapalvelupäällikkö laatii ehdotukset ruokapalveluiden osalta. Toimialat voivat esittää toiminnallisia ym. näkökohtia laadinnan suhteen. Ehdotusten valmistumiseen saakka pohjana voi käyttää vuoden 2024 tietoja.

3.3 Hankinnat

Talousarvioprosessin yhteydessä laaditaan kaupungin hankintasuunnitelma, jonka perusteella talousarviovuoden kilpailutukset valmistellaan. Toimialojen on ilmoitettava talousarviovuoden 2025 merkittävät hankinnat ohjeen liitteenä 3 olevaan hankintakalenteriin. Hankintatyöryhmä kokoaa kaupungin hankintasuunnitelman ja suunnitelman perusteella kilpailutuskalenterin. Hankinnoissa tulee noudattaa erityistä tarveharkintaa ja pidättäytyä sellaisista hankinnoista, jotka eivät ole aivan välttämättömiä.

3.4 Tiliöintitekijät ja suunnittelutarkkuus

Tilikartta eli käytettävät tilit, tiliryhmät ja kustannuspaikat ovat vuoden 2024 talousarvion mukaiset.

Talousarvio laaditaan kustannuspaikoittain, jotka kytketään tulosalueisiin, vastuualueisiin ja toimialoihin, muodostaen toiminnallisia kokonaisuuksia.

Esityksiä tehtäessä tulee huomioida erilliset sisäiset tilit. Sisäiset tulot ja menot budjetoidaan tasan. Talousarviossa määrärahat ja tuloarviot esitetään 100 euron tarkkuudella.

3.5 Talousarvion laatiminen ja tallentaminen

Talousarvion ensimmäisessä vaiheessa talousarvioluonnos laaditaan budjetoitiohjelmaan. Rahatoimisto vastaa henkilöstökulujen (pl. erilliskorvaukset ja sijaiset) tallentamisesta koko kaupungin osalta ja toimialat vastaavat muiden toimintakulujen ja tuloarvioiden tallentamisesta oman toimialansa osalta. Investointisuunnitelma laaditaan erilliseen Excel-tiedostoon.

Talousarviota käsitellään ja muokataan budjetointiohjelmassa lautakuntakäsittelyyn saakka, jolloin talousarvio tallennetaan ProEconomica -järjestelmään.

3.6 Talousarvioesityksen sisältö

3.6.1 Esittelymateriaali

PowerPoint -esitystä (liite 2) käytetään talousarvion esittelymateriaalina prosessin eri vaiheissa.

3.6.2 Talousarviokirjan tekstiosuudet

Varsinainen talousarvioteksti liitetään talousarviokirjaan. Talousarviokirjassa perustelutekstit esitetään lautakunta- ja vastuualueetasolla. Perustelujen päätarkoituksena on kertoa päätöksentekijöille, mihin rahat käytetään. Teksteissä on pyrittävä esittämään asiat tiivistetysti. Ylipitkät perustelut joudutaan karsimaan tai palauttamaan uudelleen valmisteltaviksi. Tehtäväaluekohtaiset kannanotot määrärahojen riittämättömyydestä tai muut vastaavat kommentit eivät kuulu kaupunginvaltuuston talousarvion perusteluihin.

Lautakuntien on huomioitava menoissa ja tuloissa sellaiset toiminnalliset muutokset, jotka perustuvat tuleviin lainsäädännöllisiin velvoitteisiin tai väistämättä edessä oleviin volyymin muutoksiin.

Talousarvioesitys laaditaan sekä lautakuntatasoisena että kustakin lautakunnan vastuualueesta erikseen alla ohjeistetun rakenteen mukaisesti:

1. Toiminta-ajatus

Esitetään lautakunnan / vastualueen toiminta-ajatus tiivistetyssä muodossa.

2. Talousarvion perustelut

Selostetaan tiivistetysti määrärahan käyttöä, sen jakoa eri toimintoihin ja määrärahassa tapahtuvia merkittäviä muutoksia.

Tuloarvion perusteista kerrotaan maksujen ja taksojen mahdolliset muutokset. Maksuja ja taksoja tulee tarkistaa vuosittain ja korotuksen tulisi olla vähintään kuluttajahintaindeksin verran.

Tekstissä tulisi lisäksi käsitellä toimintaympäristöä ja siinä suunnitelmakauden aikana tapahtuvia muutoksia sekä toiminnan painopistealueita.

Lautakunta- ja vastuualuetasoiset tekstiosuudet pitää laatia Word-ohjelmalla ja tekstit on toimitettava **talousjohtajalle 30.9.2024 mennessä**. Tekstiosuuksissa kannattaa hyödyntää vuoden 2024 talousarviota (ainakin toiminta-ajatus).

3.6.3 Tavoitteet

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Lautakuntien ja vastualueiden tulee tavoiteasettelussaan lähteä voimassa olevasta Äänekosken kaupungin strategiasta. Siinä on määritelty kaupungin visio ja siitä edelleen johdetut strategiset painopisteet ja niitä tukevat toimeenpano-ohjelmat.

Talousarvioprosessissa määritetään vuosikohtaiset strategiasta johdettavat tavoitteet tuloskortteihin ja niistä johdetaan toimialakohtaiset sekä yhteiset tuloskortit. Kaupungin taloudellinen tilanne huomioiden talouden seuranta tulee parantaa ja tuloskorttitavoitteisiin tulee lisätä taloudellisia mittareita.

3.6.4 Henkilöstö

Henkilöstöhallinto kokoaa keskitetysti tiedot vakansseista lautakunnittain ja vastuualueittain vuosina 2023 - 2027 liitteeseen 2.

3.7 Talousarvioprosessi ja aikataulu

Toukokuu

- määrärahakehysten valmistelu ja käsittely kaupunginvaltuuston iltakoulussa 10.6.2024

Kesäkuu

- kaupunginhallitus hyväksyy talousarvion laadintaohjeet sekä vuoden 2025 talousarviokehysluonnoksen (17.6.2024)

Elokuu

- henkilöstöhallinto laskee henkilöstömenot (vakituisten ja tilapäisten henkilöiden palkat sivukuluineen) ja lähettää laskelmat toimialoille tarkastettaviksi
- taloushallinto syöttää henkilöstömenot budjetointiohjelmaan koko kaupungin osalta ja toimittaa budjetointiohjelman toimialoille

- toimialat aloittavat talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotustensa valmistelun annetun kehyksen ja laadintaohjeiden mukaisesti
- toimialat lähettävät 31.8.2024 mennessä henkilöstömuutosesitykset henkilöstöjohtajalle (liite 1)

Syyskuu

- valtuuston talousarvioseminaari 9.9.2024
- 16.9.2024 mennessä toimialat toimittavat talousarvioehdotuksensa (budjetointiohjelma, liite 2, liite 3) talousjohtajalle, joka kokoaa kaupungin talousarvioluonnoksen
- toimialakohtaiset talousarvioneuvottelut 23. - 24.9.2024
 - Toimiala esittää talousarvioehdotuksensa ja ne toimenpiteet, joita sen on mahdollisesti tehtävä talousarvioehdotuksessaan mainittujen tehtävien toteuttamiseksi ja annetussa kehyksessä pysymiseksi. Esitys laaditaan liitteeseen 2.
 - Neuvotteluihin osallistuvat toimialajohtaja ja hänen valitsemansa henkilöt sekä keskushallinnosta talous-, henkilöstö- ja kaupunginjohtaja.
 - Luottamushenkilöt tulee sitouttaa laadittavaan talousarvioehdotukseen ja niihin päätöksiin, joita tarvitaan kehykseen pääsemiseksi.
- hallituksen talousarvioseminaari 30.9.2024
- toimialat toimittavat talousarviotekstit (Word-tiedostoina) ja tuloskortit sekä liitteenä olevan hankintakalenterin täydennettynä talousjohtajalle 30.9.2024 mennessä.

Lokakuu

- talousarvion lautakuntakäsittely
 - lautakunnan talousarvioesitys valmis
- talousarvioesityksen käsittely kaupungin johtoryhmässä
- talousarvioesityksen kokoaminen (talousjohtaja)
- talousarvioesityksen käsittely kaupungin johtoryhmässä
- kaupunginjohtajan talousarvioesitys on valmis

Marraskuu

- kaupunginvaltuuston talousarvioseminaari 28.10.2024
- kaupunginvaltuusto vahvistaa vuoden 2025 tulo- ja kiinteistövero-
prosentit
- talousarvion hallituskäsittely 18.11.2024
 - hallituksen esitys talousarvioksi valmis

Joulukuu

- kaupunginvaltuusto päättää vuoden 2025 talousarviosta ja vuosien
2026–2027 taloussuunnitelmasta

Tammikuu

- lautakunnat ja kaupunginhallitus hyväksyvät tarvittaessa yksi-
köidensä käyttösuunnitelmat vuodelle 2025

4 TALOUSSUUNNITELMA 2025 - 2027

Talusojohtaja kokoaa talousarviokirjaan kaupungin taloussuunnitelman vuosille 2025 - 2027 tämän ohjeen kohdan 2 perusteiden ja lautakuntien käyttötalousosassa esitettyjen talousarvioesitysten mukaisesti.

5 LISÄTIETOJA JA LIITTEET

Lisätietoja talousarvion laadintaan antavat

- talousarviota, taloussuunnitelmaa ja tavoitteita koskien talusjoh-
taja Tapani Hämäläinen, 0400 115256
- rakennusinvestointeja koskien tekninen johtaja Tommi Rautjärvi,
0400 543587
- henkilöstöhallintoa koskien henkilöstöjohtaja Arja-Leena Kriivarin-
mäki, 0400 471273
- toimitiloja koskien kaupunkirakennepäällikkö Erika Räihä, 040
7623811
- ruokapalveluita koskien ruokapalvelupäällikkö Raija Sällinen, 040
7058460

LIITTEET

Liite 1 = TA2025 Henkilöstösuunnitelma vuosille 2025-2027

Liite 2 = TA2025 PowerPoint esityspohja
Liite 3 = TA2025 Hankintakalenteri